

PRZEDMIOTOWE SYSTEMY OCENIANIA

XXV Liceum Ogólnokształcącego

im. Generałowej Jadwigi Zamoyskiej

w Poznaniu

Spis treści

I.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII	3
II.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO	6
III.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKÓW OBCYCH	11
IV.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII oraz HISTORII I SPOŁECZEŃSTWA	14
	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE	17
V.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WIEDZY O KULTURZE	20
VI.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z MATEMATYKI	23
VII.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z FIZYKI I PRZYRODY	26
VIII.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z CHEMII i PRZYRODY	30
IX.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII i PRZYRODY	33
X.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII I PRZYRODY	37
XI.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PODSTAW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	41
XII.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z INFORMATYKI	44
XIII.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA	47
XIV.	PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO	50

I. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII

1. Ocenianiu mogą podlegać:

- a) wypowiedzi pisemne (sprawdziany, testy podsumowujące dział, kartkówki),
- b) wypowiedzi ustne z bieżącego materiału,
- c) praca na lekcji i aktywność oraz udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- d) prace domowe,
- e) lektury, znajomość treści Ewangelii.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen cząstkowych

a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- *dopuszczający* - uczeń:
 - osiągnął konieczny do dalszej nauki (rozwoju) poziom wymagań, tzn. pamięta, rozumie najważniejsze treści ujęte w podstawie programowej na tyle, żeby zastosować je w zadaniach typowych i prostych, często z pomocą nauczyciela,
 - zna najbardziej istotne z podstawowych modlitw i prawd wiary,
 - jego wiadomości są luźno zestawione, umożliwiają jednak dalszą naukę oraz utożsamianie się z chrześcijaństwem,
 - jest obecny na lekcji, słucha, nie przeszkadza w prowadzeniu lekcji,
 - zachowuje szacunek dla „świętych” przedmiotów, miejsc i znaków religijnych,
 - systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- *dostateczny* – uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
 - osiągnął podstawowy poziom wymagań gwarantujący dalsze poznanie, tzn. pamięta i stosuje w sytuacjach typowych najważniejsze treści kształcenia zapisane w podstawie programowej,
 - zna podstawowe modlitwy i prawdy wiary,
 - zna „Mały Katechizm”,
 - poprawnie rozumie podstawowe prawdy; potrafi wyjaśnić czym jest chrześcijaństwo w życiu codziennym,
 - wykonuje zadania przy pomocy nauczyciela i z jego pomocą poznane prawdy potrafi rozwiązać teoretycznie i odnieść do codziennego życia,
 - aktywnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych,
 - systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- *dobry* – uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - osiągnął rozszerzający poziom wymagań,
 - rozumie poznane prawdy, potrafi je logicznie powiązać i uogólniać,
 - potrafi poznana prawdę rozważyć w sferze teoretycznej i odnieść do życia,

- przejawia aktywność na katechezie i jest do niej przygotowany,
 - uzyskuje stałe postępy podczas prowadzonych zajęć,
 - potrafi odpowiedzieć samodzielnie na wszystkie pytania związane z tematem katechezy;
 - *bardzo dobry* – uczeń potrafi to co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - osiągnął dopełniający poziom wymagań,
 - wyczerpująco opanował materiał programowy, wiadomości potrafi połączyć w logiczną całość,
 - rozumie poprawnie uogólnienia i potrafi wyjaśnić związki między prawdami bez pomocy nauczyciela,
 - posiada umiejętność samodzielnego rozważania prawdy i odniesienia jej do życia oraz aktywnego uczestnictwa w liturgii i sakramentach,
 - aktywnie uczestniczy w katechezie,
 - przejawia postawę apostołską, wyrażając na zewnątrz swoją wiarę,
 - chętnie uczestniczy w życiu parafii (liturgia, rekolekcje itp.);
 - *celujący* – uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - samodzielnie i sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych, potrafi zastosować je do własnego życia,
 - wypowiada się poprawnie, logicznie i wyczerpująco na określony temat,
 - twórczo rozwija swoje uzdolnienia i dba o własną formację religijną,
 - osiąga sukcesy w konkursach religijnych lub posiada inne porównywalne osiągnięcia,
 - wyróżnia się aktywnością podczas lekcji religii,
 - aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (służba ołtarza, oaza itp.),
 - bierze czynny udział w przygotowaniu liturgii Mszy świętej oraz przygotowaniu nabożeństw.
- b) Kryteria oceniania prac pisemnych – zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie.
- c) Zasady oceniania wypowiedzi ustnych:
- materiał obowiązujący podczas odpowiedzi ustnych obejmuje ostatnie trzy tematy, chyba że nauczyciel wcześniej poprosił uczniów o powtórzenie większej partii materiału
 - uczeń do odpowiedzi jest wybierany według uznania nauczyciela,
 - przy wystawianiu oceny pod uwagę brany jest stopień opanowania materiału, umiejętność logicznego wypowiedzania się na dany temat oraz umiejętność rozważania poznanej prawdy w sferze teoretycznej i odniesienie do życia.
- d) W ramach pracy na lekcji i aktywności ocenie podlegają następujące działania: udział w zajęciach, zaangażowanie w zajęcia, wykonywanie dodatkowych zadań,

zaangażowanie w przygotowanie rekolekcji oraz posługi w czasie szkolnych Mszy św., udział w konkursach itp. Za poszczególne działania uczeń otrzymuje ocenę indywidualnie ustaloną przez nauczyciela w zależności od jego wkładu pracy.

- e) Wykonanie zadania domowego jest obowiązkowe, brak zadania domowego skutkuje uzyskaniem oceny niedostatecznej. Za wykonane zadanie domowe uczeń otrzymuje ocenę indywidualnie ustaloną przez nauczyciela w zależności od wkładu pracy.
- f) Znajomość lektur i treści Ewangelii sprawdzana jest testem ocenianym zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie.
- g) Uczniowi przysługuje jedynie nieprzygotowanie wynikające z wcześniejszej nieobecności i „szczęśliwego numerka” – zgodnie ze Statutem.

3. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa

- a) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych z danego półrocza.
- b) Ocena roczna jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych w I i II okresie.
- c) Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego, jest zaliczenie obu okresów na ocenę pozytywną.
- d) Waga wszystkich ocen cząstkowych wynosi 1.

II. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

1. Liczba ocen w okresie oraz obszary, które mogą podlegać ocenie:

Klasa I, II, III (4-6 godz. w tygodniu) – co najmniej 5 ocen w okresie, w tym za:

- **prace klasowe**
- **sprawdzian**
- **prace domowe**
- **kartkówki z lektur** – średnia z ocen cząstkowych,
- **bieżące sprawdzanie wiedzy** – odpowiedź ustna, pisemna
- **aktywność** (referaty, praca dodatkowa, praca na lekcji);
- **powtórki maturalne / zadania maturalne**

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen cząstkowych

a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- *dopuszczający* - uczeń:
 - osiągnął konieczny do dalszej nauki (rozwoju) poziom wymagań, tzn. pamięta, rozumie najważniejsze treści ujęte w podstawie programowej na tyle, żeby zastosować je w zadaniach typowych i prostych,
 - zna treść lektur,
 - wymienia tytuły utworów oraz bohaterów literackich wskazanych w liście lektur,
 - potrafi odtworzyć fabułę utworu literackiego,
 - umie określić problematykę utworów,
 - wymienia i wskazuje cechy wzorców osobowych bohaterów,
 - wskazuje ramy czasowe epok i główne idee,
 - odtwarza z pamięci definicje pojęć związanych z kulturą epok,
 - wykazuje się znajomością i odróżnianiem nazw i pojęć oraz cech gatunków literackich,
 - przedstawia główne fakty z życia ważnych twórców epok (np. J. Kochanowskiego, A. Mickiewicza, J. Słowackiego),
 - potrafi wskazać błąd językowy (norma, błąd),
 - potrafi posługiwać się zróżnicowanymi formami wypowiedzi (charakterystyka, rozprawka, streszczenie),
 - potrafi podzielić wypowiedzi na trzy główne części,
 - gromadzi, porządkuje i wykorzystuje w wypowiedzi ustnej i pisemnej materiały z różnych źródeł o literaturze lub z innych dziedzin sztuki;
 - systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- *dostateczny* - uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
 - osiągnął podstawowy poziom wymagań gwarantujący dalsze poznanie, tzn. pamięta i stosuje w sytuacjach typowych najważniejsze treści kształcenia zapisane w podstawie programowej,
 - wymienia przedstawicieli i cechy kierunków, nurtów artystycznych,

- podaje cechy utworów literackich (np. średniowiecznych, barokowych),
- wyjaśnia pojęcia związane ze światopoglądem i kulturą epok,
- wyjaśnia i posługuje się definicjami pojęć związanych z kulturą epok,
- ilustruje przykładem motywy, symbole,
- wiąże fakty literackie z ważnymi wydarzeniami historycznymi,
- charakteryzuje wzorce osobowe,
- posługuje się formami wypowiedzi wskazanymi przez podstawę programową (referat, recenzja, interpretacja),
- rozpoznaje najbardziej charakterystyczne cytaty,
- wyjaśnia zjawiska językowe,
- przedstawia sylwetki twórców,
- publicznie zabiera głos, stosując odpowiednie środki językowe,
- rozpoznaje funkcję informatywną tekstu,
- sporządza samodzielnie notatkę,
- dostrzega funkcje etyczne tekstu,
- zazwyczaj przestrzega norm językowych;
- *dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - osiągnął rozszerzający poziom wymagań,
 - sytuuje twórców w kontekście zjawisk kulturowych,
 - charakteryzuje podstawowe idee filozoficzne i grupy literackie epok,
 - wyjaśnia definicje, pojęcia, motywy, symbole w tekstach,
 - dostrzega zależności między epokami,
 - wskazuje związek między tematem a formą utworu,
 - rozpoznaje funkcje tekstu,
 - zabiera głos w dyskusji z wiedzy o epoce, odwołując się do cytatów,
 - świadomie posługuje się językiem,
 - rozwiązuje problemy postawione w toku pracy nad lekturą,
 - ocenia bohaterów literackich w kontekście epoki (analizuje typowe dla epoki i autora teksty),
 - porównuje bohaterów epok i dzieł,
 - gromadzi, porządkuje i wykorzystuje materiał z naukowych źródeł,
 - przestrzega norm językowych;
- *bardzo dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - osiągnął dopełniający poziom wymagań,
 - pisze szkolny esej lub esej krytycznoliteracki,
 - porównuje różne dziedziny sztuki, idee i cechy formacji z epoki oraz filozofie,
 - wskazuje związki omawianych lektur z kulturą powszechną,
 - dostrzega funkcje estetyczne tekstu,
 - ustala konteksty filozoficzne, estetyczne, społeczno – polityczne i wykorzystuje je w interpretacji utworu,
 - interpretuje różne znaki kulturowe w znanych tekstach,
 - wskazuje sposoby funkcjonowania motywów, toposów, wzorców osobowych w tekstach literackich,

- analizuje, ocenia, syntetyzuje i wartościuje zjawiska literackie, kulturowe oraz postawy,
- wykazuje wiedzę z różnych źródeł w interpretacji utworów i faktów literackich,
- wykrywa i określa funkcję motywów, symboli, znaków w utworach,
- określa funkcję metaforycznego języka i obrazów poetyckich w utworach literackich,
- redaguje i parafrazuje własne teksty,
- stawia hipotezy i uzasadnia swoje stanowisko interpretacyjne,
- odróżnia osobiste sądy związane z odbiorem utworu od sądów utrwalonych w tradycji,
- przestrzega norm językowych (ortograficznych, interpunkcyjnych, składniowych, stylistycznych, słowotwórczych, frazeologicznych);
- bierze udział w konkursie międzyszkolnym albo szkolnym;
- *celujący* - uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - twórczo wykorzystuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych,
 - uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych,
 - aktywnie pogłębia wiedzę we własnym zakresie i rozwija swoje uzdolnienia;
 - uzyskał nagrodę lub wyróżnienie w konkursie międzyszkolnym albo szkolnym.

b) Kryteria oceniania prac pisemnych:

- typu maturalnego, w tym prac klasowych

30 %	-	44 %	-	dopuszczający
45 %	-	59 %	-	dostateczny
60 %	-	74 %	-	dobry
75 %	-	89 %	-	bardzo dobry
90 %	-	100 %	-	celujący
- kartkówki z lektur

50 %	-	59 %	-	dopuszczający
60 %	-	69 %	-	dostateczny
70 %	-	84 %	-	dobry
85 %	-	94 %	-	bardzo dobry
95 %	-	100 %	-	celujący
- pozostałe prace pisemne - zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie.

c) Zasady oceniania wypowiedzi ustnych:

- materiał obowiązujący podczas odpowiedzi ustnych obejmuje ostatnie trzy tematy, chyba że nauczyciel wcześniej poprosił uczniów o powtórzenie większej partii materiału,
- uczeń do odpowiedzi jest wybierany losowo,

– ocenę z odpowiedzi ustnej uczniów może poprawić po ustaleniu terminu z nauczycielem.

- d) Kartkówki z lektur – średnia z ocen cząstkowych (zaliczenie od 50%); średnia ocen z kartkówek równoważy się z oceną z prac pisemnych; uczeń, który otrzymuje średnią ocenę niedostateczną nie może otrzymać oceny śródrocznej i rocznej z języka polskiego wyższej niż dostateczny.

Uczeń ma prawo poprawić ocenę/punktację z lektury w terminie nie dłuższym niż 21 dni (3 tygodnie) od daty wystawienia oceny/punktów w dzienniku lekcyjnym. Po przekroczeniu tego terminu poprawa będzie niemożliwa (również na koniec semestru/koniec roku szkolnego).

- e) Aktywność, praca na lekcji oceniane są zgodnie z ustaleniami z nauczycielem prowadzącym, na początku każdego roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o sposobie oceniania aktywności.

- f) Zadania domowe typu maturalnego są oceniane zgodnie z kryteriami maturalnymi - podpunkt b).

Pozostałe zadania domowe – zgodnie z kryteriami przedstawionym i uczniom na bieżąco, brak zadania – ocena niedostateczna.

- g) Systematyczne prowadzenie zeszytu jest obowiązkowe.

- h) Uczniowi przysługują maksymalnie 1 - 2 nieprzygotowania w okresie (wg indywidualnych ustaleń z nauczycielem). Niewykorzystane nieprzygotowanie z pierwszego półrocza nie może być wykorzystane w drugim okresie.

3. Warunki (formy i terminy) poprawiania i zaliczania materiału:

- a) Testów z lektur uczniów nie poprawia, a osoby nieobecne zaliczają zaległą lekturę na pierwszej lekcji j. polskiego po przyjeździe do szkoły.
- b) Prac klasowych typu maturalnego (badających umiejętności) uczniów nie poprawia.
- c) Kartkówek z bieżącej lekcji uczniów nie poprawia.
- d) Zapowiedziany sprawdzian uczniów musi zaliczyć w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela.
- e) Ocenę niedostateczną z zapowiedzianego sprawdzianu uczniów ma obowiązek poprawić w terminie ustalonym przez nauczyciela.
- f) Jeżeli uczeń nie zgłosi się, aby zaliczyć materiał (sprawdzian, praca klasowa, kartkówka z lektur) w formie ustnej lub pisemnej, otrzymuje 0, które zostaje uwzględnione przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej.

4. Terminy oddawania uczniom poprawionych prac:

- prace klasowe – 3 tygodnie

- prace domowe – 2 tygodnie
- kartkówki z lektur – 1 tydzień
- kartkówki z wiedzy – 1 tydzień
- projekty ustne – na bieżąco

5. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa

- a) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych z danego półrocza.
- b) Ocena roczna (końcowa) jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych w I i II okresie.
- c) Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego, jest zaliczenie obu okresów na ocenę pozytywną.
- d) Waga poszczególnych ocen:
 - waga 3 – sprawdziany, prace klasowe, kartkówki z lektur, odpowiedzi ustne, konkurs międzyszkolny (celujący za nagrodę lub wyróżnienie, bardzo dobry za udział)
 - waga 2 – kartkówki, prace domowe, konkurs szkolny (celujący za nagrodę lub wyróżnienie, bardzo dobry za udział)
 - waga 1 - praca na lekcji i aktywność, zadania domowe,
 - inne formy – waga ustalona na bieżąco z uczniami.

6. Kryteria oceniania części ustnej egzaminów poprawkowych, klasyfikacyjnych i sprawdzianów wiedzy:

- a) za pełną odpowiedź na trzy pytania uczeń może uzyskać max. 50 pkt.
- b) za odpowiedź na pytanie 1 i 2 uczeń może uzyskać max. po 20 pkt.
 - 8 pkt. – uczeń wymienia podstawowe informacje (np. cechy bohatera, cechy powieści),
 - 11 pkt. - uczeń wymienia wszystkie informacje bez odwoływania się do tekstów,
 - 14 pkt. – uczeń wymienia wszystkie informacje odwołując się sporadycznie do tekstów
 - 17 pkt. – uczeń wymienia informacje odwołując się do treści książki
 - 20 pkt. – uczeń wymienia informacje odwołując się do treści książki i potrafi powiązać informacje
- c) za odpowiedź na pytanie 3 uczeń może uzyskać max. 10 pkt.
 - 5 pkt. – uczeń wymienia podstawowe informacje,
 - 10 pkt. – uczeń wymienia wszystkie informacje.

III. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKÓW OBCYCH

1. Ocenianiu mogą podlegać:

- a) wypowiedzi pisemne (sprawdziany, testy, kartkówki, krótsze i dłuższe formy wypowiedzi pisemnej np. listy, rozprawki, opowiadania itp.),
- b) wypowiedzi ustne z bieżącego materiału,
- c) poszukiwanie i gromadzenie informacji; projekty indywidualne i zespołowe,
- d) prace domowe,
- e) aktywność, w tym praca na lekcji, wykład przygotowany przez ucznia lub prowadzenie części lekcji, zaangażowanie w przygotowanie i uczestnictwo w imprezach Dnia Międzynarodowego oraz organizowanie innych językowych imprez kulturalnych, udział w konkursach przedmiotowych i przedstawieniach teatralnych, dramach itp.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen cząstkowych

- a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:
 - *dopuszczający* – uczeń:
 - posługuje się najbardziej koniecznym słownictwem niezbędnym do przekazania zamierzonej informacji,
 - stosuje ubogie struktury językowe,
 - często używa powtórzenia,
 - potrafi w sposób bardzo prosty przekazać wiadomość,
 - popełnia dość liczne błędy, wiele z nich w podstawowych strukturach,
 - popełnia liczne błędy w intonacji i wymowie,
 - udziela wypowiedzi często fragmentarycznej, niespójnej, sprawiającej wrażenie niedokończonej,
 - rzadko włącza się do rozmowy na tematy codzienne określone programem,
 - formułuje wypowiedzi niejasne w kontekście, zakłócające komunikację,
 - prowadzi systematycznie zeszyt;
 - *dostateczny* – uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
 - posługuje się podstawowym słownictwem niezbędnym do przekazania zamierzonej informacji,
 - stosuje powtórzenia strukturalne i leksykalne,
 - popełnia sporo zauważalnych błędów, które niekiedy zakłócają komunikację, ale wypowiedź jest w większości zrozumiała,
 - stosuje wzorce intonacyjne, intonacja i wymowa są spójne, słychać wyraźny wpływ języka polskiego,
 - mówi niezbyt spójnie, jego przekaz jest niepewny, sprawiają mu kłopot nawet tematy codzienne,

- w bardzo ograniczony sposób potrafi wypowiedzieć się na tematy o charakterze bardziej złożonym;
- *dobry* – uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - posiada dobry poziom znajomości słownictwa i struktur językowych określonych przez program (czasami uczniowi brakuje określonego słowa),
 - popełnia nieliczne błędy językowe nieznacznie zakłócające komunikację,
 - wymawia i intonuje w miarę poprawnie,
 - ma problemy z doбором słownictwa i rozmową na tematy abstrakcyjne;
- *bardzo dobry* – uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - posiada bardzo dobrą znajomość słownictwa i struktur językowych wymaganych na danym poziomie,
 - popełnia nieliczne błędy, które nie zakłócają komunikacji,
 - wymawia i intonuje poprawnie,
 - formułuje płynne i spójne wypowiedzi,
 - jasno wyraża swoje zdanie w dyskusji;
- *celujący* – uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - popełnia nieliczne błędy i tylko w strukturach zaawansowanych, które nie zakłócają komunikacji,
 - bezbłędnie intonuje i wymawia,
 - rozumie intencję i sens wypowiedzi, w naturalny sposób włącza się do rozmowy.

b) Kryteria oceniania prac pisemnych

50 %	-	60 %	-	dopuszczający
61 %	-	74 %	-	dostateczny
75 %	-	90 %	-	dobry
91 %	-	95 %	-	bardzo dobry
96 %	-	100 %	-	celujący

c) Zasady oceniania wypowiedzi ustnych:

- materiał obowiązujący podczas odpowiedzi ustnych obejmuje ostatnie trzy tematy lub aktualnie realizowany blok tematyczny (związany ze słownictwem i gramatyką) oraz gdy nauczyciel wcześniej poprosił uczniów o powtórzenie większej partii materiału,
- nie stosuje się odpytywania ograniczonego tylko do uzyskania od ucznia informacji o zasadach gramatyki,
- uczeń do odpowiedzi jest wybierany losowo,
- za dłuższą odpowiedź uczeń może otrzymać pełną ocenę,
- krótkie odpowiedzi są oceniane na punkty / plusy i minusy, a ocena zostaje wystawiona zgodnie z następującymi zasadami: cel – 8-9p, bdb – 6-7p., db – 5p., dst – 4p., dop – 3p.

- d) Praca na lekcji i aktywność – podlega ocenie w skali ocen od 1-6 lub uczeń otrzymuje plusy i minusy, a ocena zostaje wystawiona zgodnie z następującymi zasadami: cel – 8-9p, bdb – 6-7p., db – 5p., dst – 4p., dop – 3p.
- e) Projekty zespołowe i indywidualne – oceniane są zgodnie z wymaganiami i kryteriami, które uczeń otrzymuje każdorazowo przed przystąpieniem do pracy nad danym zadaniem.
- f) Pisemne prace domowe oceniane są wg kryteriów oceniania prac pisemnych zgodnie ze Statutem.
- g) Prowadzenie zeszytu jest obowiązkowe. Jeśli uczeń nie sporządza notatek lub nie ma w zeszytcie zadania domowego może otrzymać ocenę niedostateczną z wagą 1. Prowadzenie zeszytu nie podlega ocenie.
- h) Uczniowi przysługuje nieprzygotowanie wynikające z wcześniejszej nieobecności i „szczęśliwego numerka” – zgodnie ze Statutem. Ponadto uczniowi przysługuje jedno nieprzygotowanie i jedna możliwość zgłoszenia braku zadania pisemnego w okresie bez konieczności podawania przyczyny. Niewykorzystane nieprzygotowanie oraz „brak zadania” z pierwszego półrocza nie może być wykorzystane w drugim okresie.

3. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa

- a) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej.
- b) Ocena roczna (końcowa) jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych w I i II okresie.
- c) Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego, jest zaliczenie obu okresów na ocenę pozytywną.
- d) Wagi poszczególnych ocen:
 - waga 3 - odpowiedzi ustne, sprawdziany, testy wiadomości, wypracowania pisane na lekcji,
 - waga 2 - kartkówki, przygotowanie i przedstawienie referatu lub prezentacji na wyznaczony temat, wypracowania pisane w domu,
 - waga 1 - praca na lekcji i aktywność, zadania domowe,
 - inne formy – waga ustalona na bieżąco z uczniami.

IV. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII oraz HISTORII I SPOŁECZEŃSTWA

1. Ocenianiu mogą podlegać:

- a) wypowiedzi pisemne (sprawdziany, testy podsumowujące dział, kartkówki z bieżącego materiału),
- b) wypowiedzi ustne z bieżącego materiału,
- c) praca na lekcji i aktywność,
- d) projekty zespołowe i indywidualne,
- e) udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- f) prace domowe,
- g) lektury historyczne dla osób zainteresowanych pogłębianiem wiedzy historycznej,
- h) systematyczne prowadzenie zeszytu i posiadanie podręcznika.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen cząstkowych

- a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:
 - *dopuszczający* - uczeń:
 - osiągnął konieczny do dalszej nauki (rozwoju) poziom wymagań, tzn. pamięta, rozumie najważniejsze treści ujęte w podstawie programowej na tyle, żeby zastosować je w zadaniach typowych i prostych,
 - potrzebuje znacznej pomocy nauczyciela przy formułowaniu wypowiedzi (pytania pomocnicze, naprowadzające i korygujące),
 - rozumie elementarne pojęcia historyczne,
 - posiada elementarne umiejętności posługiwania się mapą historyczną,
 - systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
 - *dostateczny* - uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
 - osiągnął podstawowy poziom wymagań gwarantujący dalsze poznanie, tzn. pamięta i stosuje w sytuacjach typowych najważniejsze treści kształcenia zapisane w podstawie programowej,
 - kojarzy fakty historyczne,
 - potrzebuje pomocy nauczyciela przy odpowiedzi ustnej (pytania pomocnicze, naprowadzające),
 - rozumie większość pojęć historycznych,
 - poprawnie analizuje tekst źródłowy,
 - posługuje się mapą historyczną,
 - poprawnie konstruuje pracę historyczną (klasy nauczane w zakresie rozszerzonym);
 - *dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - osiągnął rozszerzający poziom wymagań,
 - formułuje w zasadzie samodzielnie wypowiedź,

- rozumie wszystkie pojęcia historyczne,
 - rozumie związki przyczynowo – skutkowe,
 - dokonuje selekcji i elementarnej syntezy materiału,
 - posługuje się mapą i analizuje różne typy źródeł historycznych,
 - poprawnie konstruuje pracę historyczną (klasy nauczane w zakresie rozszerzonym);
 - *bardzo dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - osiągnął dopełniający poziom wymagań,
 - formułuje całkowicie samodzielnie wypowiedź ustną,
 - stosuje bogaty język,
 - rozumie i posługuje się pojęciami historycznymi,
 - sprawnie wyjaśnia związki przyczynowo – skutkowe i je interpretuje,
 - integruje wiedzę z dziedzin pokrewnych,
 - posiada umiejętność krytycznej analizy tekstu źródłowego,
 - tworzy projekt i interpretuje wyniki,
 - umiejętnie ocenia postaci, wydarzenia, procesy,
 - krytycznie analizuje źródła historyczne,
 - czyta literaturę historyczną,
 - bezbłędna konstruuje i dobiera treści pracy historycznej z uwzględnieniem dyskusji naukowej (klasy nauczane w zakresie rozszerzonym);
 - *celujący* - uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - twórczo wykorzystuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych,
 - uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych,
 - aktywnie pogłębia wiedzę we własnym zakresie i rozwija swoje uzdolnienia.
- b) Kryteria oceniania prac pisemnych – zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie
- c) Zasady oceniania wypowiedzi ustnych:
- materiał obowiązujący podczas odpowiedzi ustnych obejmuje ostatnie trzy tematy, chyba że nauczyciel wcześniej poprosił uczniów o powtórzenie większej partii materiału
 - uczeń do odpowiedzi jest wybierany według uznania nauczyciela.
- d) Praca na lekcji i aktywność - oceniane są:
- na bieżąco - krótsze wypowiedzi na plusy i minusy, a ocena zostaje wystawiona zgodnie z następującymi zasadami: cel – 7p., bdb – 5p., db – 4p., dst – 3p., dop – 2p.,
 - na koniec okresu / roku szkolnego - aktywność w ciągu okresu na ocenę.
- e) Projekty zespołowe i indywidualne, referaty – uczeń może otrzymać oceny od dostatecznej do celującej zgodnie ze standardami maturalnymi biorąc pod uwagę następujące elementy:
- zgodność formy referatu (projektu) z określonym tematem,

- wartość merytoryczna (poznawcza) pracy i wkład pracy własnej,
 - estetyka wykonanego projektu, oryginalność opracowania graficznego, inne walory.
- f) udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych:
- udział w konkursie przedmiotowym – ocena bardzo dobra lub celująca z wagą 2,
 - zakwalifikowanie się do etapu pozaszkolnego – ocena celująca z wagą 3,
 - udział w finale konkursu pozaszkolnego – ocena celująca z wagą 4,
 - zwycięstwo w olimpiadzie przedmiotowej - ocena celująca z wagą 5.
- g) dodatkowa lektura historyczna – dodatkowa ocena z wagą 2.
- h) Kryteria oceniania prac domowych i zadań bieżących (np. zadanych podczas bieżącej lekcji lub zastępstwa):
- poprawnie wykonane zadanie może być oceniane na plusy, a ocena zostanie wystawiona zgodnie z następującymi zasadami: cel – 7p., bdb – 5 plusów, db – 4 plusy., dst – 3 plusy, dop – 2 plusy.
 - w przypadku braku zadania uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- i) Systematyczne prowadzenie zeszytu jest obowiązkowe. W przypadku dwukrotnego braku notatek w zeszycie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- j) Uczeń nie może przychodzić nieprzygotowany na lekcje (brak zeszytu, podręcznika, odpowiedniej wiedzy). Nieprzygotowanie oznacza uzyskanie oceny niedostatecznej z wagą 1.
- k) Uczniowi przysługuje jedynie nieprzygotowanie wynikające z wcześniejszej nieobecności i „szczęśliwego numerka” – zgodnie ze Statutem.

3. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa

- b) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej.
- c) Ocena roczna (końcowa) jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych w I i II okresie.
- d) Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego, jest zaliczenie obu okresów na ocenę pozytywną.
Zaliczanie oceny niedostatecznej z pierwszego semestru: ocena wpisana jest jako ocena kształtująca i jest to tożsame z uzyskaniem średniej 1,85. Ocena końcoworoczna uwzględnia średnią z pierwszego semestru (1,85).
- e) Wagi poszczególnych ocen:
- waga 5 - zwycięstwo w olimpiadzie przedmiotowej,
 - waga 4 - udział w finale konkursu pozaszkolnego,
 - waga 3 - sprawdzian obejmujący cały dział materiału,
 - waga 2 - sprawdzian cząstkowy, kartkówka, odpowiedź ustna, projekt, aktywność roczna, udział w konkursie przedmiotowym, dodatkowa lektura,
 - waga 1 - kartkówka z notatek, działania odtwórcze, lektura obowiązkowa.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

1. Ocenianiu mogą podlegać:

- a) wypowiedzi pisemne (sprawdziany, testy, kartkówki),
- b) wypowiedzi ustne,
- c) praca na lekcji i aktywność,
- d) projekty zespołowe i indywidualne, referaty,
- e) udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- f) prace domowe,
- g) lektury,
- h) systematyczne prowadzenie zeszytu i posiadanie podręcznika.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen częściowych

- a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- *dopuszczający* - uczeń:
 - osiągnął konieczny do dalszej nauki (rozwoju) poziom wymagań, tzn. pamięta, rozumie najważniejsze treści ujęte w podstawie programowej na tyle, żeby zastosować je w zadaniach typowych i prostych,
 - potrzebuje znacznej pomocy nauczyciela przy formułowaniu wypowiedzi (pytania pomocnicze, naprowadzające i korygujące),
 - rozumie elementarne pojęcia historyczne, społeczne, politologiczne, prawne,
 - posiada elementarne umiejętności posługiwania się mapą historyczną i współczesną,
 - systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- *dostateczny* - uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
 - osiągnął podstawowy poziom wymagań gwarantujący dalsze poznanie, tzn. pamięta i stosuje w sytuacjach typowych najważniejsze treści kształcenia zapisane w podstawie programowej,
 - kojarzy fakty historyczne,
 - potrzebuje pomocy nauczyciela przy odpowiedzi ustnej (pytania pomocnicze, naprowadzające),
 - rozumie większość pojęć historycznych, społecznych, politologicznych, prawnych,
 - poprawnie analizuje tekst źródłowy,
 - posługuje się mapą historyczną i współczesną;
- *dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - osiągnął rozszerzający poziom wymagań,

- formułuje w zasadzie samodzielny wypowiedź,
 - rozumie wszystkie pojęcia historyczne, społeczne, politologiczne, prawne,
 - rozumie związki przyczynowo – skutkowe,
 - dokonuje selekcji i elementarnej syntezy materiału;
 - *bardzo dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - osiągnął dopełniający poziom wymagań,
 - formułuje całkowicie samodzielny wypowiedź ustna,
 - stosuje bogaty język,
 - rozumie i posługuje się pojęciami historycznymi, społecznymi, politologicznymi, prawnymi,
 - sprawnie wyjaśnia związki przyczynowo – skutkowe i je interpretuje,
 - integruje wiedzę z dziedzin pokrewnych,
 - posiada umiejętność krytycznej analizy tekstu źródłowego,
 - tworzy projekt i interpretuje wyniki,
 - umiejętnie ocenia postaci, wydarzenia, procesy,
 - krytycznie analizuje źródła,
 - czyta literaturę historyczną, społeczną, politologiczną, prawną, prasę współczesną, ogląda programy publicystyczne;
 - *celujący* - uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - twórczo wykorzystuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych,
 - uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych,
 - aktywnie pogłębia wiedzę we własnym zakresie i rozwija swoje uzdolnienia.
- a) Kryteria oceniania prac pisemnych – zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie.
- b) Zasady oceniania wypowiedzi ustnych
- materiał obowiązujący podczas odpowiedzi ustnych obejmuje ostatnie trzy tematy, chyba że nauczyciel wcześniej poprosił uczniów o powtórzenie większej partii materiału
 - uczeń do odpowiedzi jest wybierany według uznania nauczyciela,
 - za dłuższą odpowiedź uczeń może otrzymać pełną ocenę,
 - krótkie odpowiedzi są oceniane na plusy i minusy, a ocena zostanie wystawiona zgodnie z następującymi zasadami: cel – 7p., bdb – 5p., db – 4p., dst – 3p., dop – 2p.,
- c) Praca na lekcji i aktywność – oceniane są krótsze wypowiedzi (plusy), dłuższe wypowiedzi (ocena) oraz aktywność w ciągu okresu,
- d) Projekty zespołowe i indywidualne, referaty – uczeń może otrzymać oceny od dostatecznej do celującej zgodnie ze standardami maturalnymi biorąc pod uwagę następujące elementy:
- zgodność formy referatu (projektu) z określonym tematem,
 - wartość merytoryczna (poznawcza) pracy i wkład pracy własnej,

- estetyka wykonanego projektu, oryginalność opracowania graficznego, inne walory.
- e) Udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych
 - udział w konkursie przedmiotowym – ocena bardzo dobra lub celująca z wagą 2,
 - zakwalifikowanie się do etapu pozaszkolnego – ocena celująca z wagą 3,
 - udział w finale konkursu pozaszkolnego – ocena celująca z wagą 4,
 - zwycięstwo w olimpiadzie przedmiotowej - ocena celująca z wagą 5.
- f) Uczeń przeszkadzający w prowadzeniu zajęć otrzymuje do przeczytania dodatkową lekturę i wpis w dzienniku – „0” z wagą 3. Termin zaliczenia wynosi 2 tygodnie. Zaliczenie lektury jest warunkiem usunięcia z dziennika „0”.
- g) Kryteria oceniania prac domowych i zadań bieżących (np. zadanych podczas bieżącej lekcji lub zastępstwa):
 - poprawnie wykonane zadanie może być oceniane na plusy, a ocena zostanie wystawiona zgodnie z następującymi zasadami: cel – 7p., bdb – 5 plusów, db – 4 plusy., dst – 3 plusy, dop – 2 plusy.
 - w przypadku braku zadania uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- h) Systematyczne prowadzenie zeszytu jest obowiązkowe. W przypadku dwukrotnego braku notatek w zeszycie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną z wagą 1.
- i) Uczeń nie może przychodzić nieprzygotowany na lekcje (brak zeszytu, podręcznika, odpowiedniej wiedzy). Nieprzygotowanie oznacza uzyskanie oceny niedostatecznej.

3. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa

- a) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej.
- b) Ocena roczna (końcowa) jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych w I i II okresie.
- c) Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego, jest zaliczenie obu okresów na ocenę pozytywną.
Zaliczanie oceny niedostatecznej z pierwszego semestru: ocena wpisana jest jako ocena kształtująca i jest to tożsame z uzyskaniem średniej 1,85. Ocena końcoworoczna uwzględnia średnią z pierwszego semestru (1,85).
- d) Wagi poszczególnych ocen:
 - waga 5 - zwycięstwo w olimpiadzie przedmiotowej,
 - waga 4 - udział w finale konkursu pozaszkolnego,
 - waga 3 - sprawdzian obejmujący cały dział materiału,
 - waga 2 - sprawdzian cząstkowy, kartkówka, odpowiedź ustna, projekt, aktywność roczna, udział w konkursie przedmiotowym, dodatkowa lektura,
 - waga 1 - kartkówka z notatek, działania odtwórcze, lektura obowiązkowa.

V. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WIEDZY O KULTURZE I ZAJĘĆ ARTYSTYCZNYCH

1. Ocenianiu mogą podlegać:

- a) wypowiedzi pisemne (sprawdziany, testy, kartkówki z bieżącego materiału),
- a) wypowiedzi ustne,
- b) praca na lekcji i aktywność oraz udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- c) projekty zespołowe i indywidualne, referaty,
- d) prace domowe, zadania bieżące,
- i) systematyczne prowadzenie zeszytu i posiadanie podręcznika.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen częściowych

a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- *dopuszczający* - uczeń:
 - odtwarza z pamięci definicje pojęć związanych z kulturą epok,
 - wykazuje się znajomością i odróżnianiem nazw i pojęć oraz cech poszczególnych epok,
 - gromadzi, porządkuje i wykorzystuje w wypowiedzi ustnej i pisemnej materiały z różnych źródeł o literaturze lub innych dziedzin sztuki;
- *dostateczny* - uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
 - wymienia przedstawicieli i cechy kierunków, nurtów artystycznych,
 - podaje cechy charakterystyczne dzieł sztuki (np. renesansowych, barokowych),
 - wyjaśnia pojęcia związane ze światopoglądem i kulturą epok,
 - wyjaśnia i posługuje się definicjami pojęć związanych z kulturą epok,
 - sporządza samodzielnie notatkę;
- *dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - sytuuje twórców w kontekście zjawisk kulturowych,
 - dostrzega zależności między epokami,
 - gromadzi, porządkuje i wykorzystuje materiał z naukowych źródeł;
- *bardzo dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - porównuje różne dziedziny sztuki, idee i cechy formacji z epoki oraz filozofie,
 - analizuje, ocenia, syntetyzuje i wartościuje zjawiska, kulturowe,
 - wykazuje wiedzę z różnych źródeł w interpretacji dzieł sztuki,
 - tworzy własne dzieła sztuki i projekty kulturalne,
- *celujący* - uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - wykonuje samodzielnie projekty (dzieła sztuki, prezentacje muzyczne i multimedialne w zakresie rozszerzonym),

- potrafi zaprezentować własne preferencje z zakresu różnych dziedzin kultury.
- b) Kryteria oceniania prac pisemnych – zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie.
- a) Zasady oceniania wypowiedzi ustnych:
- materiał obowiązujący podczas odpowiedzi ustnych obejmuje ostatnie trzy tematy, chyba że nauczyciel wcześniej poprosił uczniów o powtórzenie większej partii materiału,
 - uczeń do odpowiedzi jest wybierany losowo.
- c) W ramach pracy na lekcji i aktywności ocenie podlegają następujące działania: zaangażowanie w zajęcia, wykonywanie dodatkowych zadań, udział w konkursach, warsztatach, zajęciach artystycznych. Za poszczególne działania uczeń otrzymuje plusy/minusy.
- Aktywność, praca na lekcji oceniane są zgodnie z ustaleniami z nauczycielem, na początku każdego roku nauczyciel informuje uczniów o sposobie oceniania aktywności (**plusy** – 4 plusy = ocena celująca, 3 plusy = ocena bardzo dobra; **minusy** – 3 minusy - ocena niedostateczna).
- d) Projekty zespołowe i indywidualne, referatów – oceniane są zgodnie z wymaganiami i kryteriami, które uczeń otrzymuje każdorazowo przed przystąpieniem do pracy nad danym zadaniem.
- e) Kryteria oceniania prac domowych i zadań bieżących (np. zadanych podczas bieżącej lekcji lub zastępstwa):
- poprawnie wykonane zadanie może być oceniane na plusy i minusy, a ocena zostanie wystawiona zgodnie z następującymi zasadami: **plusy** – 4 plusy = ocena celująca, 3 plusy = ocena bardzo dobra; **minusy** – 3 minusy - ocena niedostateczna,
 - w przypadku dwukrotnego braku zadania uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną z wagą 1.
- f) Systematyczne prowadzenie zeszytu jest obowiązkowe. Za dwukrotny brak zeszytu uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną z wagą 1.
- g) Uczniowi przysługuje 1 nieprzygotowanie w okresie. Niewykorzystane nieprzygotowanie z pierwszego półrocza nie może być wykorzystane w drugim okresie.

3. Warunki (formy i terminy) poprawiania i zaliczania materiału:

- a) poprawie podlega tylko ocena niedostateczna ze sprawdzianu, nieusprawiedliwiona nieobecność na sprawdzianie zobowiązuje ucznia do napisania go na kolejnej lekcji wiedzy o kulturze,

- b) ocenę z odpowiedzi ustnej uczeń może poprawić po ustaleniu terminu z nauczycielem.

4. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa

- b) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej.
- c) Ocena roczna (końcowa) jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych w I i II okresie.
- d) Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego, jest zaliczenie obu okresów na ocenę pozytywną.
- e) Wagi poszczególnych ocen:
- waga 3 – sprawdziany,
 - waga 2 – kartkówki,
 - waga 1 - odpowiedzi ustne, prace domowe, praca na lekcji i aktywność, praca w grupach, przygotowanie i przedstawienie referatu lub prezentacji na wyznaczony temat, zeszyt,
 - inne formy – waga ustalona na bieżąco z uczniami.

VI. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z MATEMATYKI I ZASTOSOWAŃ MATEMATYKI

1. Ocenianiu mogą podlegać:

- a) wypowiedzi pisemne (prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, testy podsumowujące dany rok szkolny),
- b) wypowiedzi ustne z bieżącego materiału,
- c) praca na lekcji i aktywność,
- d) udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- e) prace domowe,
- f) systematyczne prowadzenie zeszytu i posiadanie podręcznika.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen częściowych

- a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:
 - *dopuszczający* - uczeń:
 - osiągnął konieczny do dalszej nauki (rozwoju) poziom wymagań, tzn. pamięta, rozumie najważniejsze treści ujęte w podstawie programowej na tyle, żeby zastosować je w zadaniach typowych i prostych,
 - rozumie podstawowe pojęcia matematyczne,
 - używa prostych, dobrze znanych obiektów matematycznych,
 - systematycznie prowadzi zeszyt;
 - *dostateczny* - uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
 - osiągnął podstawowy poziom wymagań gwarantujący dalsze poznanie, tzn. pamięta i stosuje w sytuacjach typowych najważniejsze treści kształcenia zapisane w podstawie programowej,
 - prowadzi proste rozumowanie, składające się z niewielkiej liczby kroków;
 - interpretuje tekst matematyczny;
 - *dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - osiągnął rozszerzający poziom wymagań,
 - samodzielnie rozwiązuje zadane problemy,
 - rozumie wszystkie omawiane pojęcia,
 - stosuje poprawną strategię rozwiązania, która jasno wynika z treści zadania;
 - *bardzo dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - osiągnął dopełniający poziom wymagań,
 - objęte programem nauczania treści kształcenia potrafi wykorzystywać w sytuacjach problemowych,
 - używa języka matematycznego do opisu rozumowania i uzyskanych wyników,

- rozumie i interpretuje pojęcia matematyczne i operuje obiektami matematycznymi,
 - tworzy strategię rozwiązania problemu,
 - tworzy łańcuch argumentów i uzasadnia jego poprawność;
 - *celujący* - uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - twórczo wykorzystuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych,
 - uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych,
 - aktywnie pogłębia wiedzę we własnym zakresie i rozwija swoje uzdolnienia.
- b) Kryteria oceniania prac pisemnych – zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie.
- c) Zasady oceniania wypowiedzi ustnych:
- materiał obowiązujący podczas odpowiedzi ustnych obejmuje ostatnie trzy tematy, chyba że nauczyciel wcześniej poprosił uczniów o powtórzenie większej partii materiału,
 - za odpowiedź uczeń otrzymuje ocenę z wagą 1.
- d) Uczeń za pracę na lekcji i aktywność może otrzymać plus. Ocena jest wystawiana zgodnie z następującymi zasadami: cel – 7p., bdb – 5p., db – 4p., dst – 3p., dop – 2p.
- e) Za brak pracy na lekcji, nie wykonywanie bieżących poleceń nauczyciela, niewłaściwą postawę ucznia (spóźnienia i rozmowy, przeszkadzanie innym i nauczycielowi) uczeń może otrzymać minus. Za 3 minusy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- f) Za udział w konkursie matematycznym uczeń otrzymuje plus, za przejście do kolejnego etapu – ocenę bdb z wagą 3, za udział na szczeblu wojewódzkim i wyższym ocenę celującą z wagą 3.
- g) Systematyczne prowadzenie zeszytu, odrabianie zadań domowych i posiadanie podręcznika na lekcji jest obowiązkowe. Za dwukrotny brak zeszytu, zadania domowego lub podręcznika uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną z wagą 1.
- h) Pracę klasową uczeń może poprawiać tylko jeden raz. Uczeń może poprawić ocenę pozytywną z pracy klasowej. Ocena uzyskana z poprawy jest wpisana do dziennika z wagą 3.
- i) Uczniowi przysługuje jedynie nieprzygotowanie wynikające z wcześniejszej nieobecności i „szczęśliwego numerka” – zgodnie ze Statutem.

3. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa

- a) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej.
- b) Ocena roczna (końcowa) jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych w I i II okresie.
- c) Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego, jest zaliczenie obu okresów na ocenę pozytywną.
- d) Wagi ocen cząstkowych są następujące:

- waga 3 - prace klasowe, testy, sprawdziany i ich poprawy,
 - waga 2 - kartkówki z trzech ostatnich lekcji, sprawdziany,
 - waga 1 - kartkówki z jednej lub dwóch ostatnich lekcji, odpowiedź ustna, aktywność, zadania domowe.
- e) Uczeń otrzymujący ocenę niedostateczną z pracy klasowej jest zobowiązany do jej poprawy w terminie nie dłuższym, niż 2 tygodnie od dnia oddania pracy przez nauczyciela.
- f) Uczeń na koniec semestru lub roku szkolnego może zaliczyć dodatkowo tylko jedną zaległą pracę klasową lub sprawdzian.

VII. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z FIZYKI I PRZYRODY

1. Ocenianiu mogą podlegać:

- a) wypowiedzi pisemne (sprawdziany, testy podsumowujące działu, kartkówki z bieżącego materiału),
- b) wypowiedzi ustne z bieżącego materiału,
- c) praca na lekcji i aktywność,
- d) udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- e) prace domowe,
- f) systematyczne prowadzenie zeszytu.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen częściowych

a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- *dopuszczający* - uczeń:

- osiągnął konieczny do dalszej nauki (rozwoju) poziom wymagań, tzn. pamięta, rozumie najważniejsze treści ujęte w podstawie programowej na tyle, żeby zastosować je w zadaniach typowych i prostych,
- zna podstawowe prawa, wielkości fizyczne i jednostki,
- podaje przykłady zjawisk fizycznych z życia,
- rozwiązuje bardzo proste zadania i problemy przy wydatnej pomocy nauczyciela,
- potrafi wyszukać w zadaniu wielkości dane i szukane oraz zapisać je za pomocą symboli,
- potrafi z pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenie fizyczne,
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie,
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy;

- *dostateczny* - uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- osiągnął podstawowy poziom wymagań gwarantujący dalsze poznanie, tzn. pamięta i stosuje w sytuacjach typowych najważniejsze treści kształcenia zapisane w podstawie programowej,
- zna prawa i wielkości fizyczne,
- podaje zależności występujące między podstawowymi wielkościami fizycznymi,
- opisuje proste zjawiska fizyczne,
- ilustruje zagadnienia na rysunku, umieszcza wyniki w tabeli,
- podaje podstawowe wzory,
- podstawia dane do wzoru i wykonuje obliczenia,
- stosuje prawidłowe jednostki,
- udziela poprawnej odpowiedzi na zadanie,
- podaje definicje wielkości fizycznych związanych z zadaniem,

- potrafi wykonać proste doświadczenie fizyczne z pomocą nauczyciela,
- językiem przedmiotu posługuje się z usterkami;
- *dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - osiągnął rozszerzający poziom wymagań,
 - rozumie prawa fizyczne i operuje pojęciami,
 - rozumie związki między wielkościami fizycznymi i ich jednostkami oraz próbuje je przekształcać,
 - sporządza wykresy,
 - podejmuje próby wyprowadzania wzorów,
 - rozumie i opisuje zjawiska fizyczne,
 - przekształca proste wzory i jednostki fizyczne,
 - rozwiązuje typowe zadania rachunkowe i problemowe, wykonuje konkretne obliczenia, również na podstawie wykresu (przy ewentualnej niewielkiej pomocy nauczyciela),
 - potrafi wykonać zaplanowane doświadczenie;
- *bardzo dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - osiągnął dopełniający poziom wymagań,
 - zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach, swobodnie operuje wiedzą podręcznikową,
 - stosuje zdobyte wiadomości do wytłumaczenia zjawisk fizycznych i wykorzystuje je w praktyce,
 - wyprowadza związki między wielkościami i jednostkami fizycznymi,
 - interpretuje wykresy,
 - uogólnia i wyciąga wnioski,
 - rozwiązuje nietypowe zadania,
 - operuje kilkoma wzorami,
 - interpretuje wyniki np. na wykresie,
 - potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenie fizyczne, przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów,
 - poprawnie posługuje się językiem przedmiotu,
 - udziela pełnych odpowiedzi na zadawane pytania problemowe,
 - integruje wiedzę z dziedzin pokrewnych;
- *celujący* - uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, wyprowadzając wzory, analizując wykresy),
 - formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk i procesów fizycznych,
 - wzorowo posługuje się językiem przedmiotu,
 - udziela oryginalnych odpowiedzi na problemowe pytania,
 - swobodnie operuje wiedzą pochodzącą z różnych źródeł,
 - osiąga znaczące sukcesy w konkursach pozaszkolnych.

- b) Wypowiedzi pisemne (sprawdziany, kartkówki, testy podsumowujące) - zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie
- c) Zasady oceniania wypowiedzi ustnych:
- materiał obowiązujący podczas odpowiedzi ustnych obejmuje ostatnie trzy tematy, chyba że nauczyciel wcześniej poprosił uczniów o powtórzenie większej partii materiału,
 - uczeń do odpowiedzi jest wybierany losowo,
 - za dłuższą odpowiedź uczeń może otrzymać ocenę,
 - krótkie odpowiedzi są oceniane na punkty, a ocena zostanie wystawiona zgodnie z następującymi zasadami: cel – 5p., bdb – 4p., db – 3p., dst – 2p., dop – 1p.
- d) Praca na lekcji i aktywność – „metoda pinezek” – zakłada ona dostrzeżenie każdej odpowiedzi oraz odpowiednie zaznaczenie jej efektu przy pomocy pinezki na tabliczce przygotowanej dla każdej klasy. Pięć pinezek składają się na ocenę z odpowiedzi. Każda klasa wybiera sobie dwa kolory pinezek: pozytywny (odpowiedzialny za prawidłowe odpowiedzi) i negatywny odzwierciedlający błędne odpowiedzi. Ocena jest wystawiana zgodnie z następującymi zasadami: cel – 5p., bdb – 4p., db – 3p., dst – 2p., dop – 1p.
- e) Niewłaściwa postawa ucznia (spóźnienia, rozmowy, przeszkadzanie innym i nauczycielowi) na lekcji oceniana jest poprzez tzw. „żółtą kartkę” – żółtą pinezkę skutkującą dodatkowym zadaniem domowym, którego zaniedbanie jest jednoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej z wagą 1.
- f) Udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych:
- za udział w konkursie uczeń otrzymuje plusa z aktywności,
 - za znaczący wynik – ocenę bardzo dobrą,
 - za uzyskanie tytułu laureata lub finalisty – ocenę celującą.
- g) Systematyczne prowadzenie zeszytu jest obowiązkowe. W przypadku dwukrotnego braku notatek w zeszycie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną z wagą 1.
- h) Kryteria oceniania prac domowych:
- za odszukanie prostych definicji, danych lub zagadnień - uczeń otrzymuje pozytywną lub negatywną pinezkę,
- i) Uczniowi przysługuje jedynie nieprzygotowanie wynikające z wcześniejszej nieobecności i „szczęśliwego numerka” – zgodnie ze Statutem.

3. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa.

- a) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej.
- b) Ocena roczna (końcowa) jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych w I i II okresie.
- c) Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego, jest zaliczenie obu okresów na ocenę pozytywną.

d) Wagi poszczególnych ocen:

- waga 3 – sprawdziany,
- waga 2 – kartkówki,
- waga 1 - odpowiedzi ustne, prace domowe, praca na lekcji i aktywność, praca w grupach, przygotowanie i przedstawienie referatu lub prezentacji na wyznaczony temat, zeszyt,
- inne formy – waga ustalona na bieżąco z uczniami.

VIII. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z CHEMII I PRZYRODY

1. Ocenianiu mogą podlegać:

- a) prace pisemne (prace klasowe, kartkówki),
- b) odpowiedzi ustne z bieżącego materiału,
- c) aktywność na lekcjach,
- d) zadania domowe,
- e) systematyczne prowadzenie zeszytu i posiadanie podręcznika,
- f) projekty i prezentacje.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen cząstkowych

a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- *dopuszczający* - uczeń:
 - osiągnął konieczny do dalszej nauki (rozwoju) poziom wymagań, tzn. pamięta, rozumie najważniejsze treści ujęte w podstawie programowej na tyle, żeby zastosować je w zadaniach typowych i prostych,
 - rozumie elementarne pojęcia chemiczne,
 - wykonuje proste polecenia oraz rozwiązuje nieskomplikowane zadania teoretyczne oraz praktyczne,
 - prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy;
- *dostateczny* - uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
 - osiągnął podstawowy poziom wymagań gwarantujący dalsze poznanie, tzn. pamięta i stosuje w sytuacjach typowych najważniejsze treści kształcenia zapisane w podstawie programowej,
 - poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań teoretycznych lub praktycznych o niewielkim stopniu trudności,
 - rozumie większość pojęć i kojarzy podstawowe fakty,
 - potrafi wykorzystać materiały popularnonaukowe,
 - posługuje się prostym sprzętem,
- *dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - osiągnął rozszerzający poziom wymagań,
 - formułuje w zasadzie samodzielnie wypowiedź,
 - poprawnie stosuje terminologię chemiczną,
 - rozumie związki przyczynowo – skutkowe,
 - dokonuje selekcji i elementarnej syntezy materiału,
 - posiada umiejętność zilustrowania treści odpowiednimi rysunkami i schematami,
 - potrafi korzystać ze wszystkich poznanych na lekcji źródeł informacji,
 - podejmuje się dodatkowych zadań o niewielkiej skali trudności,
 - jest aktywny w czasie lekcji;

- *bardzo dobry* - uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - osiągnął dopełniający poziom wymagań,
 - objęte programem nauczania treści kształcenia potrafi wykorzystywać do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
 - formułuje całkowicie samodzielnie wypowiedź ustną,
 - stosuje bogaty język przedmiotu,
 - sprawnie wyjaśnia i interpretuje związki przyczynowo – skutkowe,
 - umiejętnie ilustruje treści odpowiednimi rysunkami i schematami,
 - integruje wiedzę z dziedzin pokrewnych, wyjaśnia biologiczne i fizyczne aspekty zjawisk i procesów chemicznych,
 - posiada umiejętność zaprojektowania odpowiedniego doświadczenia i interpretacja wyników, wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji;
 - *celujący* - uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - twórczo wykorzystuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych,
 - uczestniczy i osiąga sukcesy w pozaszkolnych konkursach przedmiotowych,
 - aktywnie pogłębia wiedzę we własnym zakresie i rozwija swoje uzdolnienia,
- b) Kryteria oceniania prac pisemnych (prace klasowe, kartkówki) – zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie.
- c) Zasady oceniania wypowiedzi ustnych:
- materiał obowiązujący podczas odpowiedzi ustnych obejmuje ostatnie trzy tematy, chyba że nauczyciel wcześniej poprosił uczniów o powtórzenie większej partii materiału,
 - uczeń do odpowiedzi jest wybierany losowo;
- d) Za aktywny udział w lekcji uczeń może otrzymać plus. Za pięć plusów uczeń uzyskuje ocenę celującą, za trzy plusy - bardzo dobry, za dwa plusy – dobry.
- e) Systematyczne prowadzenie zeszytu, odrabianie zadań domowych i posiadanie podręcznika na lekcji jest obowiązkowe. Za dwukrotny brak zeszytu, zadania domowego lub podręcznika uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- f) Za omówienie zadania domowego na lekcji uczeń może otrzymać plus. Za pięć plusów uczeń uzyskuje ocenę celującą, za trzy plusy - bardzo dobry, za dwa plusy – dobry.
- g) Projekty i prezentacje oceniane są zgodnie z wymaganiami i kryteriami, które uczeń otrzymuje każdorazowo przed przystąpieniem do pracy nad każdym zadaniem.
- h) Uczniowi przysługuje nieprzygotowanie wynikające z wcześniejszej nieobecności i „szczęśliwego numerka” – zgodnie ze Statutem.

3. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa

- a) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej.

- b) Ocena roczna (końcowa) jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych w I i II okresie.
- c) Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego, jest zaliczenie obu okresów na ocenę pozytywną.
- d) Wagi poszczególnych ocen:
 - waga 2 - sprawdziany i poprawy sprawdzianów,
 - waga 1 - odpowiedzi ustne, kartkówki, obowiązkowa i dodatkowa praca w domu i na lekcji, referaty, prezentacje,
 - inne formy - waga ustalona na bieżąco z uczniami.

IX. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII I PRZYRODY

1. Ocenianiu mogą podlegać:

- a) wypowiedzi pisemne (sprawdziany, testy, kartkówki z bieżącego materiału),
- b) wypowiedzi ustne,
- c) praca na lekcji i aktywność oraz udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- d) projekty zespołowe i indywidualne, referaty,
- e) prace domowe, zadania bieżące
- f) posiadanie i systematyczne prowadzenie zeszytu.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen częściowych

- a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- *dopuszczający* - uczeń:

- osiągnął konieczny do dalszej nauki (rozwoju) poziom wymagań, tzn. pamięta, rozumie najważniejsze treści ujęte w podstawie programowej na tyle, żeby zastosować je w zadaniach typowych i prostych,
- zna podstawowe pojęcia biologiczne,
- wykonuje proste polecenia oraz rozwiązuje nieskomplikowane zadania teoretyczne i praktyczne,
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie,
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy;

- *dostateczny* - uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- osiągnął podstawowy poziom wymagań gwarantujący dalsze poznanie, tzn. pamięta i stosuje w sytuacjach typowych najważniejsze treści kształcenia zapisane w podstawie programowej,
- rozumienie większości pojęć i kojarzy podstawowe fakty,
- językiem przedmiotu posługuje się z usterkami,
- potrafi wykorzystać materiały popularnonaukowe, filmy przyrodnicze
- umie korzystać z lupy, mikroskopu (klasy nauczane w zakresie rozszerzonym),
- potrafi korzystać z pomocą nauczyciela z takich źródeł wiedzy, jak atlasy, klucze do oznaczania zwierząt i roślin, itp. (klasy nauczane w zakresie rozszerzonym)
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadawalającym;

- *dobry* - uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną, a ponadto:

- osiągnął rozszerzający poziom wymagań,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
- formułuje w zasadzie samodzielną wypowiedź,

- rozumienie wszystkie pojęcia biologiczne,
 - poprawnie stosuje terminologię biologiczną,
 - poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych,
 - umiejętnie dokonuje selekcji i elementarnej syntezy materiału,
 - poprawnie ilustruje na schematach oraz wykresach wyniki obliczeń oraz analiz,
 - potrafi korzystać ze wszystkich poznanych na lekcji źródeł informacji,
 - podejmuje się zadań dodatkowych o niewielkiej skali trudności,
 - jest aktywny w czasie lekcji;
 - *bardzo dobry* - uczeń potrafi to co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - osiągnął dopełniający poziom wymagań,
 - potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
 - formułuje całkowicie samodzielnie wypowiedź,
 - stosuje bogaty język biologiczny, rozumie pojęcia biologiczne i swobodnie się nimi posługuje,
 - sprawne wyjaśnianie związków przyczynowo – skutkowe i je interpretuje,
 - uogólnia i wyciąga wnioski,
 - umiejętnie ilustruje treści odpowiednimi rysunkami i schematami,
 - integruje wiedzę z dziedzin pokrewnych, wyjaśnia fizyczne i chemiczne aspekty zjawisk oraz procesów biologicznych,
 - posiada umiejętność zaprojektowania odpowiedniego doświadczenia i interpretacji jego wyników,
 - wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy,
 - wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji,
 - bierze udział w konkursach szkolnych oraz pozaszkolnych i osiąga w nich sukcesy,
 - *celujący* - uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - aktywnie pogłębia wiedzę we własnym zakresie i rozwija swoje uzdolnienia,
 - potrafi korzystać z różnych źródeł informacji nie tylko tych wskazanych przez nauczyciela,
 - potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
 - umie formułować problemy i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk,
 - osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach biologicznych lub wymagających wiedzy biologicznej, szczebla wojewódzkiego i ogólnokrajowego.
- b) Kryteria oceniania prac pisemnych – zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie
- c) Zasady oceniania wypowiedzi ustnych:

- materiał obowiązujący podczas odpowiedzi ustnych obejmuje ostatnie trzy tematy, chyba że nauczyciel wcześniej poprosił uczniów o powtórzenie większej partii materiału,
 - uczeń do odpowiedzi jest wybierany losowo,
 - za dłuższą odpowiedź uczeń może otrzymać pełną ocenę,
 - krótkie odpowiedzi są oceniane na punkty / plusy i minusy, a ocena zostanie wystawiona zgodnie z następującymi zasadami: bdb – 4 punkty/ 4plusy, db – 3 punkty/ 3 plusy i 1 minus, dst - 2 punkty/ 2 plusy i 2 minusy, dop – 1 punkt/ 1 plus i 3 minusy,
 - uczeń, który po czterech pytaniach uzyskał 4p. i chce mieć możliwość uzyskania oceny celującej wyraża wolę przystąpienia do krótkiej odpowiedzi piąty raz.
- d) W ramach pracy na lekcji i aktywności ocenie podlegają następujące działania: udział w zajęciach, zaangażowanie w funkcjonowanie pracowni biologicznej, przygotowanie propozycji zadań testowych, przygotowanie gazetki tematycznej lub prezentacji multimedialnej, „komiksów” o tematyce biologicznej, udział w konkursach itp.
- Za poszczególne działania uczeń otrzymuje punkty. Uzyskanie 7 punktów jest jednoznaczne z otrzymaniem oceny celującej, 5 punktów – oceny bardzo dobrej, 4 punktów – oceny dobrej. Punkty uzyskane w pierwszym okresie mogą być przepisane na drugie półrocze.
- e) Projekty zespołowe i indywidualne, referaty – oceniane są zgodnie z wymaganiami i kryteriami, które uczeń otrzymuje każdorazowo przed przystąpieniem do pracy nad danym zadaniem.
- f) Kryteria oceniania prac domowych i zadań bieżących (np. zadanych podczas bieżącej lekcji lub zastępstwa):
- poprawnie wykonane zadanie może być oceniane na punkty/plusy i minusy, a ocena zostanie wystawiona zgodnie z następującymi zasadami: cel – 7 punktów/plusów, bdb – 5 punktów/plusów, db – 4 punkty/plusy., dst – 3 punkty/plusy, dop – 2 punkty/plusy
 - w przypadku dwukrotnego braku zadania uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- g) Prowadzenie zeszytu i bieżących notatek z lekcji jest obowiązkowe. W przypadku dwukrotnego braku notatek w zeszycie uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną z wagą 1.
- h) Uczniowi przysługuje jedynie nieprzygotowanie wynikające z wcześniejszej nieobecności i „szczęśliwego numerka” – zgodnie ze Statutem.

3. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa

- a) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych z danego półrocza.

b) Ocena roczna (końcowa) jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych w I i II okresie.

Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego jest uzyskanie *pozytywnych ocen z wszystkich sprawdzianów (lub ich zaliczenie)*.

c) Waga poszczególnych ocen:

- waga 3 - sprawdziany i poprawy sprawdzianów,
- waga 2 - odpowiedzi, kartkówki,
- waga 1 - prace domowe, praca na lekcji i aktywność, praca w grupach, przygotowanie i przedstawienie referatu lub prezentacji na wyznaczony temat, zadania domowe, zeszyt
- inne formy - waga ustalona na bieżąco z uczniami.

X. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII I PRZYRODY

1. Ocenianiu mogą podlegać:

- a) wypowiedzi pisemne (sprawdziany, testy, kartkówki, również ze znajomości mapy),
- b) wypowiedzi ustne,
- c) praca obowiązkowa na lekcji i w domu,
- d) praca dodatkowa na lekcji i w domu,
- e) projekty zespołowe i indywidualne, referaty, lekcje autorskie,
- f) udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen cząstkowych

- a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- *dopuszczający* - uczeń:

- osiągnął konieczny do dalszej nauki (rozwoju) poziom wymagań, tzn. pamięta, rozumie najważniejsze treści ujęte w podstawie programowej na tyle, żeby zastosować je w zadaniach typowych i prostych,
- wykazuje się znajomością i zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów geograficznych,
- wykonuje proste polecenia oraz rozwiązuje nieskomplikowane zadania teoretyczne i praktyczne,
- wykazuje się znajomością mapy na poziomie podstawowym,
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie,
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy;

- *dostateczny* - uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- osiągnął podstawowy poziom wymagań gwarantujący dalsze poznanie, tzn. pamięta i stosuje w sytuacjach typowych najważniejsze treści kształcenia zapisane w podstawie programowej,
- rozumienie większości pojęć i kojarzy podstawowe fakty,
- językiem przedmiotu posługuje się z usterkami,
- potrafi zastosować poznane pojęcia i terminy w sytuacjach typowych,
- potrafi wykonać podstawowe obliczenia geograficzne,
- potrafi nie tylko wskazywać poszczególne elementy na mapie, ale także dokonywać nieskomplikowanej interpretacji treści mapy,
- wskazuje elementarne związki przyczynowo-skutkowe zachodzące pomiędzy elementami środowiska geograficznego,
- potrafi wykorzystać materiały popularnonaukowe, filmy geograficzne,
- potrafi korzystać z pomocą nauczyciela z takich źródeł wiedzy, jak atlasy, roczniki statystyczne, słowniki geograficzne,
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadawalającym

- *dobry* - uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - osiągnął rozszerzający poziom wymagań,
 - poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
 - formułuje w zasadzie samodzielną wypowiedź,
 - rozumienie wszystkie pojęcia geograficzne,
 - poprawnie stosuje terminologię geograficzną,
 - poprawnie rozumuje oraz przeprowadza analizę związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego,
 - umiejętnie dokonuje selekcji i elementarnej syntezy materiału,
 - w oparciu o dane liczbowe sporządza diagramy, wykresy, kartogramy itp.,
 - wykazuje się znaczną znajomością mapy oraz potrafi przeprowadzać sprawną interpretację treści mapy,
 - samodzielnie dokonuje analizy danych statystycznych prezentowanych w różnej formie,
 - potrafi korzystać ze wszystkich poznanych na lekcji źródeł informacji,
 - podejmuje się zadań dodatkowych o niewielkiej skali trudności,
 - jest aktywny w czasie lekcji.
- *bardzo dobry* - uczeń potrafi to co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - osiągnął dopełniający poziom wymagań,
 - potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach
 - formułuje całkowicie samodzielną wypowiedź,
 - stosuje bogaty język geograficzny, rozumienie i posługiwanie się pojęciami,
 - sprawnie przeprowadza analizę związków przyczynowo – skutkowych zachodzących w środowisku geograficznym,
 - uogólnia i wyciąga wnioski,
 - wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy,
 - w oparciu o różne źródła informacji potrafi samodzielnie dokonywać analizy procesów geograficznych oraz określać ich konsekwencje,
 - wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji,
 - bierze udział w konkursach pozaszkolnych i osiąga sukcesy,
 - wykazuje się znaczną znajomością mapy, potrafi nie tylko wskazywać poszczególne elementy, miejsca na mapie, ale również dokonuje charakterystyki i porównań poszczególnych elementów środowiska geograficznego oraz ich interpretacji
- *celujący* - uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - aktywnie pogłębia wiedzę we własnym zakresie i rozwija swoje uzdolnienia,

- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji nie tylko tych wskazanych przez nauczyciela.
 - potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych).
 - umie formułować problemy i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk.
 - osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach geograficznych lub wymagających wiedzy geograficznej, szczebla wojewódzkiego i ogólnokrajowego.
- b) Kryteria oceniania prac pisemnych – zgodnie z kryteriami procentowymi zawartymi w Statucie.
- c) Zasady oceniania wypowiedzi ustnych
- materiał obowiązujący podczas odpowiedzi ustnych obejmuje ostatnie trzy tematy lekcyjne, łącznie z nie obciążającymi pamięć zagadnieniami z lekcji bieżącej,
 - niekiedy, odpowiedź ta może obejmować większą partię materiału, w tym przypadku warunkiem jest wcześniejsze o tym poinformowanie uczniów,
 - do odpowiedzi uczeń może zgłosić się sam (1 raz w okresie), każdorazowo czyni to na początku lekcji.
- d) Zasady oceniania obowiązkowej i dodatkowej pracy w domu i na lekcji:
- w ramach obowiązkowej pracy na lekcji i w domu ocenie podlegają: zadania domowe, notatki z lekcji, wykonane ćwiczenia na lekcji (np. w kartach pracy, w podręczniku lub na ksero). Forma sprawdzania może być różnorodna, m.in.: krótka odpowiedź z zadania domowego, krótka odpowiedź z ostatnich lekcji, losowe sprawdzanie notatek z lekcji i ćwiczeń wykonanych na lekcjach, kartkówka z notatek z lekcji, zadań domowych i ćwiczeń. Ocenie podlegają działania z 3 ostatnich tematów lekcyjnych (łącznie z lekcją bieżącą). Do uzyskania pozytywnych wyników w tej kategorii, niezbędne jest posiadanie przez uczniów na zajęciach lekcyjnych: zeszytów, kart pracy, podręczników (1 na 2 osoby), ćwiczeń na ksero.
 - w ramach dodatkowej pracy na lekcji i w domu ocenie podlegają następujące działania: aktywność na lekcji, w tym również zaangażowanie ucznia w wykonywanie bieżących poleceń nauczyciela, wykonanie dodatkowego zadania domowego, przygotowanie gazetki tematycznej, uczestnictwo w wyjściu na targi turystyczne, pokazy slajdów, obejrzenie filmu geograficznego, przyrodniczego (PRZYRODA) i zaprezentowanie z niego recenzji, prowadzenie ZESZYTU PASJONATA itp.
 - za poszczególne działania z pracy obowiązkowej i dodatkowej na lekcji i w domu uczeń otrzymuje ocenę/plusy/minusy, np. za dłuższą wypowiedź ustną lub zadanie domowe - ocenę, za krótką plusy/minusy. Ilość plusów potrzebna do uzyskania oceny bdb zależy od ilości godzin przedmiotu w tygodniu (3h i więcej – 8 plusów, 2h – 6 plusów, 1h – 4). Uczniowi, który otrzymał 3 kolejne oceny bdb z tej kategorii, zamiast trzeciej piątki nauczyciel wpisze ocenę celującą. Za nie wywiązywanie się z poszczególnych zadań uczeń otrzymuje

minusy, co może skutkować zdobyciem oceny ndst. (3h i więcej – 8 minusów, 2 h – 6 minusów, 1h - 4 minusy na ocenę ndst.). Należy pamiętać o tym, że plusy i minusy nie sumują się. Plusy i minusy z pierwszego semestru, będą brane pod uwagę w semestrze drugim

- e) Projekty zespołowe i indywidualne (np. ZESZYT PASJONATA), referaty, lekcje autorskie, udział w konkursach - oceniane są zgodnie z wymaganiami i kryteriami, które uczeń otrzymuje każdorazowo przed przystąpieniem do pracy nad danym zadaniem.
- f) Uczniowi przysługuje nieprzygotowanie wynikające z wcześniejszej nieobecności i „szczęśliwego numerka” – zgodnie ze Statutem. Ponadto uczeń ma możliwość 1 raz w okresie zgłosić brak przygotowania do lekcji. Każdorazowo czyni to na początku zajęć w formie pisemnej. Nieprzygotowania nie wykorzystane w pierwszym półroczu nie przechodzą na drugi okres.

3. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa

- a) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych z danego półrocza.
- b) Ocena roczna (końcowa) jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych w I i II okresie.
- c) Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego, jest zaliczenie obu okresów na ocenę pozytywną.
- d) Uczeń, który uzyskał w 1 semestrze ocenę ndst., zobowiązany jest do jej poprawy do 15 marca. Informacja o pozytywnym zaliczeniu semestru zostanie wpisana w formie oceny kształtującej i jest to równoznaczne z uzyskaniem średniej ocen za 1 semestr równej 1,85.
- e) Wagi poszczególnych ocen:
 - waga 2 - sprawdziany i poprawy sprawdzianów,
 - waga 1 - odpowiedzi ustne, kartkówki, obowiązkowa i dodatkowa praca w domu i na lekcji,
 - inne formy - waga ustalona na bieżąco z uczniami.

XI. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PODSTAW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

1. Ocenianiu mogą podlegać:

- a) wypowiedzi pisemne (sprawdziany, testy, kartkówki z bieżącego materiału),
- b) ćwiczenia praktyczne, w tym zadania wykonywane w ramach pracy zespołowej,
- c) projekty zespołowe i indywidualne, referaty,
- d) aktywność, w tym udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- e) prace domowe.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen cząstkowych

a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- *dopuszczający* - uczeń:
 - osiągnął konieczny do dalszej nauki (rozwoju) poziom wymagań, tzn. pamięta, rozumie najważniejsze treści ujęte w podstawie programowej na tyle, żeby zastosować je w zadaniach typowych i prostych,
 - opanował podstawowe pojęcia i definicje z zakresu przedmiotu lecz nie potrafi zastosować ich do rozwiązania zadań i problemów,
 - potrafi nazwać, opisać wydarzenia polityczne, gospodarcze lub społeczne omawiane podczas lekcji,
 - wykonuje proste polecenia oraz rozwiązuje nieskomplikowane zadania teoretyczne i praktyczne,
 - językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie,
 - prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy;
- *dostateczny* - uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
 - osiągnął podstawowy poziom wymagań gwarantujący dalsze poznanie, tzn. pamięta i stosuje w sytuacjach typowych najważniejsze treści kształcenia zapisane w podstawie programowej,
 - rozumienie większości pojęć i kojarzy podstawowe fakty,
 - potrafi samodzielnie rozwiązać proste zadania, podejmuje próby formułowania własnych sądów na temat wydarzeń gospodarczych w kraju,
 - językiem przedmiotu posługuje się z usterkami,
 - w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadawalającym;
- *dobry* - uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - osiągnął rozszerzający poziom wymagań,
 - poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
 - formułuje w zasadzie samodzielną wypowiedź,
 - z niewielką pomocą nauczyciela potrafi wskazać błędy w swoich zadaniach i potrafi je korygować,

- w oparciu o określone przez nauczyciela źródła potrafi przygotować wymagane informacje i odpowiedzieć na zadane pytania,
 - umiejętnie dokonuje selekcji i elementarnej syntezy materiału,
 - podejmuje się zadań dodatkowych o niewielkiej skali trudności,
 - wykazuje aktywną postawę wobec proponowanych działań w procesie nauczania;
- *bardzo dobry* - uczeń potrafi to co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - osiągnął dopełniający poziom wymagań,
 - rozumie pojęcia wprowadzone w trakcie lekcji podstaw przedsiębiorczości i potrafi poprawnie operować nim,
 - formułuje całkowicie samodzielnie wypowiedź,
 - w sposób twórczy stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania problemów z obszaru programu podstaw przedsiębiorczości,
 - sprawnie wyjaśnia związki przyczynowo – skutkowe i je interpretuje,
 - uogólnia i wyciąga wnioski,
 - wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy,
 - aktywnie uczestniczy w lekcjach, bierze udział w dyskusjach, zadaje pytania trafne do omawianych zagadnień,
 - bierze udział w konkursach pozaszkolnych i osiąga sukcesy,
 - *celujący* - uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - aktywnie pogłębia wiedzę we własnym zakresie i rozwija swoje uzdolnienia,
 - potrafi korzystać z różnych źródeł informacji nie tylko tych wskazanych przez nauczyciela,
 - potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
 - umie formułować problemy i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk,
 - samodzielnie buduje własne poglądy na tematy związane z przedmiotem,
 - swoje zainteresowania kierunkowe wybiegające poza program szkolny uczeń rozwija także w czasie wolnym korzystając z książek, czasopism i innych źródeł,
 - osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach szczebla wojewódzkiego i ogólnokrajowego.
- b) Kryteria oceniania prac pisemnych – zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie
- c) Zadania wykonywane w zespołach, projekty, referaty oceniane są oceną lub plusami / minusami. Rodzaj sposobu oceniania zależy od stopnia trudności zadania. Informację o sposobie oceniania uczeń otrzymuje przed przystąpieniem do pracy.

- d) Podczas wykonywania zadań praktycznych, pracy w grupach uczniowie muszą stosować zasady rzetelnej pracy zespołowej. W przypadku braku stosowania tych zasad uczniowie mogą otrzymać ocenę niedostateczną lub pisać kartkówkę.
- e) Projekty zespołowe i indywidualne, referatów – oceniane są zgodnie z wymaganiami i kryteriami, które uczeń otrzymuje każdorazowo przed przystąpieniem do pracy nad danym zadaniem.
- f) W ramach aktywności ocenie podlegają następujące działania: udział w zajęciach, przygotowanie prezentacji multimedialnej, udział w konkursach, warsztatach, itp. Są one oceniane zgodnie z wymaganiami i kryteriami, które uczeń otrzymuje każdorazowo przed przystąpieniem do pracy nad danym zadaniem.
- g) W przypadku dwukrotnego braku zadania domowego lub niewykonanie zadania zadanego podczas zastępstwa, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- h) Uczniowi przysługuje wyłącznie nieprzygotowanie wynikające ze szczęśliwego numerka i związane z wcześniejszą nieobecnością (zgodnie z zasadami opisanymi w Statucie)

3. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa

- a) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych z danego półrocza.
- b) Ocena roczna (końcowa) jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych w I i II okresie.
- c) Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego, jest zaliczenie obu okresów na ocenę pozytywną.
- a) Waga poszczególnych ocen:
 - waga 3 – sprawdziany,
 - waga 2 – kartkówki, ćwiczenia praktyczne o wyższym poziomie trudności,
 - waga 1 - prace domowe, praca na lekcji i aktywność, przygotowanie i przedstawienie referatu lub prezentacji na wyznaczony temat, ćwiczenia praktyczne o niższym poziomie trudności,
 - inne formy – waga ustalona na bieżąco z uczniami.

XII. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z INFORMATYKI

1. Ocenianiu mogą podlegać:

- a) wypowiedzi pisemne w formie pracy elektronicznej i papierowej (sprawdziany, testy podsumowujące dział, kartkówki z bieżącego materiału),
- b) wypowiedzi ustne,
- c) praca na lekcji i aktywność (w tym udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, wkład pracy oraz zaangażowane w opiekę na szkolnymi pracownikami komputerowymi),
- d) projekty zespołowe i indywidualne,
- e) prace domowe, zadania bieżące,
- f) systematyczne prowadzenie zeszytu/segregatora.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen częściowych

- a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:
 - *dopuszczający* - uczeń:
 - osiągnął konieczny do dalszej nauki (rozwoju) poziom wymagań, tzn. pamięta, rozumie najważniejsze treści ujęte w podstawie programowej na tyle, żeby zastosować je w zadaniach typowych i prostych,
 - rozumie elementarne pojęcia informatyczne,
 - wykonuje proste polecenia oraz rozwiązuje nieskomplikowane zadania teoretyczne i praktyczne,
 - w jego katalogu domowym znajdują się prace wykonywane podczas zajęć lekcyjnych,
 - potrafi samodzielnie wykonywać podstawowe operacje plikowe: utworzenie nowego pliku, zapisanie nowego i istniejącego pliku na dysku, otwieranie i zamykanie plików wskazanych przez nauczyciela, kopiowanie plików w określone przez nauczyciela miejsca w strukturze plików,
 - systematycznie prowadzi zeszyt/segregator;
 - *dostateczny* - uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
 - osiągnął podstawowy poziom wymagań gwarantujący dalsze poznanie, tzn. pamięta i stosuje w sytuacjach typowych najważniejsze treści kształcenia zapisane w podstawie programowej,
 - poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań teoretycznych lub praktycznych o niewielkim stopniu trudności,
 - rozumienie większości pojęć i kojarzy podstawowe fakty,
 - w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadawalającym;
 - *dobry* - uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - osiągnął rozszerzający poziom wymagań,
 - poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zad lub problemów,
 - formułuje w zasadzie samodzielną wypowiedź,

- rozumie pojęcia informatyczne,
- poprawnie stosuje terminologię informatyczną,
- poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych,
- umiejętnie dokonuje selekcji i elementarnej syntezy materiału,
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych na lekcji źródeł informacji: notatki własne (zeszyt/segregator, własne prace, przykładowe pliki dostarczone przez nauczyciela, pomoc zawarta w programach),
- podejmuje się zadań dodatkowych o niewielkiej skali trudności,
- jest aktywny w czasie lekcji;
- *bardzo dobry* - uczeń potrafi to co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - osiągnął dopełniający poziom wymagań,
 - potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach
 - formułuje całkowicie samodzielnie wypowiedź,
 - stosuje bogaty język informatyczny, rozumie i posługuje się pojęciami,
 - integruje wiedzę z dziedzin pokrewnych,
 - zna różne dziedziny zastosowania narzędzi informatycznych,
 - sprawnie wyjaśnia związki przyczynowo - skutkowe i je interpretuje,
 - wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy,
 - wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji,
 - bierze udział w konkursach wymagających wiedzy informatycznej i osiąga sukcesy;
- *celujący* - uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - aktywnie pogłębia wiedzę we własnym zakresie i rozwija swoje uzdolnienia,
 - potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych).
 - umie formułować problemy i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk.
 - osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach informatycznych lub wymagających wiedzy informatycznej.

3. Warunki (formy i terminy) poprawiania i zaliczania materiału:

- a) Kryteria oceniania prac pisemnych zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie.
- b) Zasady oceniania odpowiedzi ustnych
 - materiał obowiązujący podczas odpowiedzi ustnych obejmuje ostatnie trzy tematy, chyba że nauczyciel wcześniej poprosił uczniów o powtórzenie większej partii materiału,
 - uczeń do odpowiedzi jest wybierany losowo.
- c) W ramach aktywności i pracy na lekcji ocenie podlegają następujące działania: udział w zajęciach, zaangażowanie w funkcjonowanie pracowni informatycznych, udział w konkursach itp.

Aktywność, praca na lekcji oceniane są zgodnie z ustaleniami z nauczycielem prowadzącym, na początku każdego roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o sposobie oceniania aktywności.

- d) Projekty zespołowe i indywidualne, referaty oceniane są zgodnie z wymaganiami i kryteriami, które uczeń otrzymuje każdorazowo przed przystąpieniem do pracy nad danym zadaniem.
- e) Kryteria oceniania prac domowych i zadań bieżących (np. zadanych podczas bieżącej lekcji lub zastępstwa) - za brak zadania uczeń uzyskuje ocenę niedostateczną.
- f) Prowadzenie zeszytu/segregatora jest obowiązkowe. Zeszyt/segregator podlega ocenie pod kątem kompletności materiałów dostarczonych przez nauczyciela oraz notatek ucznia.
- g) Uczniowi przysługuje wyłącznie nieprzygotowanie wynikające ze szczęśliwego numerka i związane z wcześniejszą nieobecnością (zgodnie z zasadami opisanymi w Statucie).

4. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa:

- a) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych z danego półrocza.
- b) Ocena roczna (końcowa) jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych w I i II okresie.
- c) Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego, jest zaliczenie obu okresów na ocenę pozytywną.
- d) Waga poszczególnych ocen:
 - waga 4 - udział w finale konkursu pozaszkolnego,
 - waga 3 – sprawdzian obejmujący cały dział,
 - waga 2 – sprawdzian cząstkowy, kartkówka, odpowiedź ustna, projekt, aktywność, udział w konkursie przedmiotowym, prowadzenie zeszytu/segregatora,
 - waga 1 – zadania bieżące, zadania domowe,
 - inne formy – waga ustalona na bieżąco z uczniami.

XIII. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. Ocenianiu mogą podlegać:

a) część merytoryczna:

- wypowiedzi pisemne (sprawdziany, kartkówki),
- odpowiedzi ustne,
- zadania domowe (np. referaty – tradycyjne i multimedialne itp.),
- aktywność i praca na lekcji (m. in. praca w grupach),
- systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego;

b) część praktyczna:

- ćwiczenia praktyczne,
- udział w konkursach i olimpiadach,
- udział w szkoleniach zewnątrzszkolnych.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen:

a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

• *dopuszczający* - uczeń:

- osiągnął konieczny do dalszej nauki (rozwoju) poziom wymagań, tzn. pamięta, rozumie najważniejsze treści ujęte w podstawie programowej na tyle, żeby zastosować je w zadaniach typowych i prostych,
- zna wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela je odtwarza,
- wykonuje samodzielnie lub z pomocą nauczyciela proste ćwiczenia i polecenia,
- współpracuje w zespole przy wykonywaniu zadań praktycznych,
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy;

• *dostateczny* - uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- osiągnął podstawowy poziom wymagań gwarantujący dalsze poznanie, tzn. pamięta i stosuje w sytuacjach typowych najważniejsze treści kształcenia zapisane w podstawie programowej,
- rozumie polecenia i instrukcje,
- zapamiętuje podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentuje,
- rozumie omawiane zagadnienia,
- samodzielnie i poprawnie wykonuje proste ćwiczenia i zadania praktyczne,
- samodzielnie stosuje zdobytą wiedzę w praktyce,
- aktywnie uczestniczy w pracach i zadaniach zespołowych,
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy;

• *dobry* - uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną, a ponadto:

- osiągnął rozszerzający poziom wymagań,
- rozumie omawiane treści i umie wyjaśnić je innym,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych,

- samodzielnie i poprawnie stosuje zdobytą wiedzę w praktyce,
 - wykazuje zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką,
 - systematycznie i starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
 - *bardzo dobry* - uczeń potrafi to co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - osiągnął dopełniający poziom wymagań, a więc objęte programem nauczania treści kształcenia potrafi wykorzystać w sytuacjach problemowych,
 - ma bogate wiadomości na poziomie treści dopełniających,
 - umie samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonować,
 - właściwie interpretuje nowe sytuacje i zjawiska, w sposób twórczy rozwiązuje problemy,
 - kieruje pracą zespołu rówieśników,
 - uczestniczy w konkursach i zawodach właściwych dla przedmiotu i uzyskuje wyróżniające wyniki na poziomie szkolnym;
 - *celujący* - uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - twórczo wykorzystuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych,
 - wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem i literaturą popularnonaukową,
 - uczestniczy w zewnętrznych konkursach i zawodach właściwych dla przedmiotu i uzyskuje wyróżniające wyniki godnie reprezentując szkołę,
 - podejmuje się wykonania zadań dodatkowych (indywidualnie lub w zespole).
- b) Kryteria oceniania prac pisemnych – zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie.
- c) Zasady oceniania odpowiedzi ustnych:
- uczeń do odpowiedzi wybierany jest losowo,
 - materiał obowiązujący podczas odpowiedzi ustnych obejmuje ostatnie trzy tematy, a w przypadku odpowiedzi z instruktą (ćwiczeń praktycznych dot. ratownictwa) - cały dział programowy,
 - podczas oceniania ćwiczeń praktycznych pod uwagę brane są:
 - prawidłowość i kolejność wykonywanych czynności,
 - poprawność komentarza do wykonywanych czynności,
 - poprawność prezentacji ćwiczenia.
- d) Wszystkie zadania domowe (m. in. referaty, prezentacje) podlegają ocenie.
- e) W ramach pracy na lekcji i aktywności ocenie podlegają następujące działania: udział w zajęciach, przygotowanie gazetki tematycznej, udział w konkursach itp. Za poszczególne działania uczeń otrzymuje punkty. Uzyskanie 4 punktów jest jednoznaczne z otrzymaniem oceny celującej, 3 punktów - bardzo dobrej, 2 punktów – oceny dobrej.
- f) Systematyczne prowadzenie zeszytu jest obowiązkowe. W przypadku dwukrotnego braku notatek w zeszycie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną z wagą 1.
- g) Uczniowi przysługuje wyłącznie nieprzygotowanie wynikające ze szczęśliwego numerka i związane z wcześniejszą nieobecnością (zgodnie z zasadami opisanymi w Statucie).

- h) Uczeń z różnych powodów nieobecny na lekcji, w umówionym terminie z nauczycielem zalicza materiał z okresu swojej nieobecności. Podczas zaliczenia winien mieć uzupełniony zapis lekcji w zeszycie przedmiotowym w postaci opracowanej własnoręcznie notatki. Ponadto uczeń odpowiada na jedno pytanie zadane przez nauczyciela na podstawie notatki sporządzonej w zeszycie. Po zaliczeniu otrzymuje adnotacje w postaci oceny opisowej w dzienniku. Nie przystąpienie do zaliczenia skutkuje wpisaniem 0.

4. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa

- e) Ocena uzyskana na koniec I i II okresu jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych z danego półrocza.
- f) Ocena roczna (końcowa) jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych w I i II okresie.
- g) Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego, jest zaliczenie obu okresów na ocenę pozytywną.
- h) Waga poszczególnych ocen:
- waga 3 – sprawdziany,
 - waga 2 – kartkówki, odpowiedzi ustne,
 - waga 1 - prace domowe, praca na lekcji i aktywność, praca w grupach, przygotowanie i przedstawienie referatu lub prezentacji na wyznaczony temat, zadania domowe, zeszyt,
 - inne formy – waga ustalona na bieżąco z uczniami.

XIV. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

1. Ocenianiu mogą podlegać:

a) część merytoryczna:

- wypowiedzi pisemne (sprawdziany z bhp i przepisów gier),
- odpowiedzi ustne (wiadomości sportowe, rekordy, olimpizm),
- aktywność,
- zadania dodatkowe (plakaty, ulotki, itp.).

b) część praktyczna:

- ćwiczenia praktyczne (sprawdziany, testy sprawnościowe).
- udział w konkursach i zawodach wewnątrzszkolnych oraz międzyszkolnych.

2. Kryteria oceniania i warunki uzyskiwania ocen:

a) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- *dopuszczający*- uczeń:
 - ledwie spełnia podstawowe wymagania motoryczne i sprawnościowe lub jest bliski ich spełnienia,
 - wykazuje niską aktywność na zajęciach w-f lub często je opuszcza, w ograniczonym stopniu opanował nawyki higieniczno-zdrowotne;
- *dostateczny* - uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
 - uczeń systematycznie pracuje na zajęciach w-f,
 - opanował podstawowe wymagania z wiadomości, umiejętności i motoryczności w zakresie umożliwiającym postęp w dalszym kontynuowaniu zajęć w-f,
 - posiada prawidłowe nawyki higieniczno zdrowotne;
- *dobry* - uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - uczeń prezentuje dobrą sprawność fizyczną,
 - nie opuszcza zajęć w-f oraz wykazuje się dużą aktywnością i zaangażowaniem na lekcjach,
 - troszczy się o higienę osobistą,
 - opanował wiadomości i umiejętności jako podstawowe elementy wiedzy o zajęciach ruchowych,
 - potrafi dokonywać obiektywnej samooceny swojej sprawności;
- *bardzo dobry* - uczeń potrafi to co na ocenę dobrą, a ponadto:
 - uczeń opanował zakres wymaganych wiadomości i umiejętności, rozumie i potrafi stosować ćwiczenia kształtujące i korekcyjne,
 - aktywnie uczestniczył w lekcjach w-f ,
 - rozumie i stosuje zasady higieniczno-zdrowotne podczas nauki i wypoczynku,
 - reprezentuje szkołę na zawodach sportowych,
 - uczestniczy i współorganizuje zawody sportowe oraz przestrzega zasady „fair-play”;
- *celujący* - uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- uczeń posiadał sprawności, umiejętności i wiedzę ponad stawiane wymagania zgodnie z treściami programowymi,
- aktywnie uczestniczył we wszystkich lekcjach w-f,
- zna przepisy i zasady mini gier sportowych, potrafi współorganizować i sędziować imprezę rekreacyjno - sportową,
- rozumie sens uprawiania ćwiczeń ruchowych i ich wpływ na rozwój organizmu,
- posiadał nawyki dbałości o higienę stroju, osobistą i estetykę miejsca ćwiczeń,
- uczęszcza na zajęcia pozalekcyjne o charakterze sportowym i godnie reprezentuje szkołę w zawodach sportowych szczebla gminnego, powiatowego, wojewódzkiego lub ogólnopolskiego.

- b) Kryteria oceniania prac pisemnych – zgodnie z procentowymi kryteriami zawartymi w Statucie.
- c) Odpowiedzi są oceniane na punkty, a ocena zostanie wystawiona zgodnie z następującymi zasadami: cel – 4p., bdb – 3p., db – 2p., dst – 1p.
- d) Zadania dodatkowe oceniane są zgodnie z wymaganiami i kryteriami, które uczeń otrzymuje każdorazowo przed przystąpieniem do pracy nad danym zadaniem.
- e) Uczeń na lekcjach wychowania fizycznego bierze aktywny udział i ma obowiązek poddać się wszystkim formom sprawdzania wiedzy z nabytych umiejętności ruchowych. Za wszystkie sprawdziany i testy otrzymuje oceny częściowe.
- f) W ramach aktywności ocenia podlegają: udział w zajęciach SKS-u, zawodach i rozgrywkach sportowych, przynależność do klubu sportowego – zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 6.

3. Warunki (formy i terminy) poprawiania i zaliczania materiału

Otrzymane oceny częściowe uczeń może poprawiać po uzgodnieniu z nauczycielem. W przypadku otrzymania niższej oceny przy poprawianiu uczeń ma wpisaną ocenę częściową z pierwszego sprawdzianu.

4. Zasady dotyczące stroju obowiązującego na zajęciach z wychowania fizycznego

- a) strój dziewcząt i chłopców:
 - koszulki z rękawkiem - białe lub czarne,
 - krótkie spodenki lub długie spodnie (na gumce) – granatowe lub czarne,
 - obuwiu sportowe.
- b) za trzykrotne nieprzygotowanie do zajęć związane z brakiem stroju uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną z wagą 1.

5. Zwalnianie uczniów z ćwiczeń

- a) Uczniowie, którzy mają przeciwwskazania do aktywnego udziału w lekcjach wychowania fizycznego przynoszą od lekarza specjalisty orzeczenie / opinię o stanie zdrowia (obowiązuje pobranie druku od nauczyciela wychowania

fizycznego lub ze strony internetowej szkoły, na którym powinno być wypisane zwolnienie lekarskie).

- b) Uczniowie, którzy mają częściowe zwolnienie (dotyczy wykonywania określonych zadań ruchowych) dostarczają nauczycielowi uczącemu decyzję lekarską (wg zasad opisanych w poprzednim punkcie). Nauczyciel jest zobowiązany do przygotowania stosownych zadań, w miejsce tych z których uczniowie są zwolnieni.

6. Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa

- a) Oceny śródroczna i roczna wynikają z dwóch elementów składowych:
- pierwsza to oceny ze wszystkich sprawdzianów motorycznych dotyczących opanowania umiejętności ruchowych z wagą 1,
 - druga składowa to aktywny udział w lekcjach wychowania fizycznego (wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, ogólna postawa ucznia i frekwencja na zajęciach) oraz prawidłowy strój do ćwiczeń na każdej lekcji z wagą 1.
- b) Oceny śródroczna i roczna mogą być podwyższone o jeden stopień jeżeli uczeń posiada aktualną klasę mistrzowską, reprezentuje liceum w zawodach międzyszkolnych, uczęszcza na zajęcia SKS lub ma 100% frekwencję na lekcjach wychowania fizycznego.
- c) Jeśli uczeń miał zwolnienie lekarskie na cały II okres, to jego ocena roczna (końcowa) jest wystawiona na podstawie oceny śródrocznej.
- d) Nieusprawiedliwiona nieobecność ucznia podczas szkolnego dnia sportu może skutkować obniżeniem oceny rocznej o jeden stopień.